

Flora- en faunaonderzoek in het Zeehavengebied te Dordrecht in het kader van een nieuw bestemmingsplan

Natuur-Wetenschappelijk Centrum, Noorderelsweg 4A, 3329 KH Dordrecht

Flora- en faunaonderzoek in het Zeehavengebied te Dordrecht in het kader van een nieuw bestemmingsplan

Flora- en faunaonderzoek in het Zeehavengebied te Dordrecht in het kader van een nieuw bestemmingsplan

Opdrachtgever: Gemeente Dordrecht

Uitvoering: Natuur-Wetenschappelijk Centrum

Veldwerk: Hans Bruning, Koen Woerdenbag en Rob Haan

Samenstelling: Vivian Maas

Foto's: Koen Woerdenbag

Flora- en faunaonderzoek in het Zeehavengebied te Dordrecht in het kader van een nieuw bestemmingsplan. [Samenst.: Maas, V] [Foto: Woerdenbag, K], Met lit. opg., Dordrecht: Strix/NWC.

Trefw.: Dordrecht, Zeehavengebied, bestemmingsplan, Flora- en faunawet

W640/ P11-107

Dordrecht, maart 2012

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Gebiedsbeschrijving en plannen	7
3	Wettelijk kader Flora- en faunawet	11
4	Methode	13
5	Resultaten	15
6	Effecten, verplichtingen en aanbevelingen	19

Referenties

Figuren:

Figuur 1: Begrenzing plangebied en de (mogelijk) te dempen haven

Figuur 2: EHS-gebieden in de nabije omgeving van het plangebied

Figuur 3: Bomen met nissen en/of holtes

Figuur 4: Bomen met een nest van Zwarte kraai

Figuur 5: Groeiplaats Tongvaren en Wilde marjolein

Bijlagen:

Bijlage 1: Tabellen soorten Flora- en faunawet

Bijlage 2: Vogels, ruimtelijke ingrepen en de Flora- en faunawet

1. Inleiding

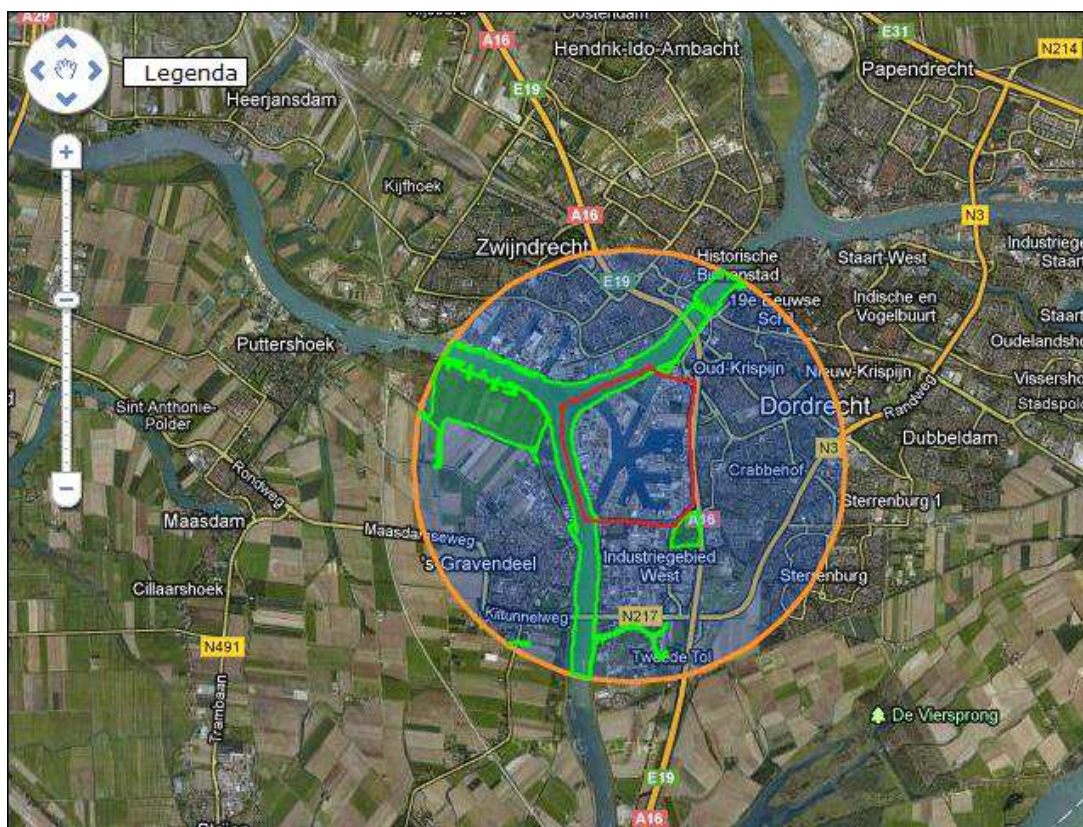
Voor het Zeehavengebied te Dordrecht wordt een nieuw bestemmingsplan voorbereid waarin een aantal ruimtelijke veranderingen zullen worden doorgevoerd.

Voordat deze veranderingen gerealiseerd worden, dient in het kader van de Flora- en faunawet onderzoek uitgevoerd te worden naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde natuurwaarden binnen het betreffende gebied. Ook dient een beoordeling gemaakt te worden van eventuele nadelige effecten van de plannen op deze waarden.

De Gemeente Dordrecht heeft aan het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) gevraagd een quickscan flora en fauna uit te voeren.

Figuur 1: Begrenzing plangebied (rood omlijnd) en de mogelijk te dempen haven (geel omlijnd)

Figuur 2: EHS-gebieden (groen) in de nabije omgeving van het plangebied (rood omlijnd)

2. Gebiedsbeschrijving en plannen

Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt in de gemeente Dordrecht tussen de Dordtsche Kil en de A16. Ten oosten van het plangebied liggen de wijken Krispijn en Wielwijk. In het noorden wordt het plangebied begrensd door het gebied Maasterras en in het zuiden door bedrijventerrein Dordtse Kil I/II (figuur 1). Het plangebied bestaat uit de Wilhelminahaven en de Julianahaven en de volgende industriegebieden: Louterbloemen, Krabbegors en de Krabbepolder. Daarnaast lopen de watergangen Mallegat en Krabbegeul door het plangebied.

Op industriegebied Louterbloemen bevindt zich een dierenasiel dat wordt omgeven door groen in de vorm van bomen en struikgewas van de voormalige gelijknamige buitenplaats. Daarnaast wordt het terrein van het asiel omringd door een brede sloot. (foto 1).

Foto 1: Dierenasiel omgeven met diverse begroeiing en omringd door een sloot

De Wilhelminahaven wordt mogelijk gedeeltelijk gedempt (figuur 1). Op de Krabbepolder bevindt zich een braakliggend terrein dat momenteel begroeid is met een pioniersvegetatie (foto 2). Dit perceel is uitgeefbaar en is bestemd voor industrie. Tenslotte bevindt zich op de noordelijke punt van de Krabbegors een terrein van Rijkswaterstaat. Dit terrein bestaat, behalve uit de bedrijfsgebouwen, voornamelijk uit

grasland omringd door bomen en bosschages. Het is bestemd voor industrie, maar nog niet als zodanig ontwikkeld.

Foto 2: Uitgeefbaar perceel op de Krabbepolder met pioniersvegetatie

De bebouwing binnen het plangebied bestaat voornamelijk uit bedrijfspannen en loodsen. Daarnaast vindt opslag van materialen plaats en bestaat de verharding binnen het plangebied uit verbindingswegen, parkeergelegenheid en kades. De oevers van de havens zijn bekleed met basaltblokken. Verder is groen aanwezig in de vorm van pioniersvegetaties, gras, struiken en bomen.

Beschermde gebieden

Binnen een straal van 3 kilometer rondom het plangebied ligt een drietal gebieden die onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Eén van deze EHS-gebieden bestaat uit de rivieren de Oude Maas en de Dordtsche Kil en grenst in het westen en noorden aan het plangebied. Landgoed Amstelveen maakt ook deel uit van de EHS en grenst in het zuidoosten aan het plangebied. Figuur 2 op pagina 6 geeft de ligging van het plangebied ten opzichte van de beschermde natuurgebieden weer zoals aangegeven door de kaartmachine van Alterra op de website van het Ministerie van EL&I.

Plannen

Voorgenomen is om in het nieuwe bestemmingsplan een aantal ruimtelijke veranderingen binnen het plangebied door te voeren:

- Mogelijke uitbreiding van het dierenasiel bij Louter Bloemen
- Reconstructie Mijlweg (zie hieronder)
- Toename watergebonden bedrijven
- Mogelijke gedeeltelijke demping van de Wilhelminahaven
- Ruimtelijke wijziging van één uitgeefbaar perceel op de Krabbepolder
- Mogelijke andere invulling van het terrein van Rijkswaterstaat op het Krabbegors

Flora- en faunaonderzoek Mijlweg

In 2009 heeft het NWC reeds een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van de reconstructie van de Mijlweg (P09-075/W399). Deze weg zal een baanverdubbeling ondergaan waardoor er weinig tot geen ruimte overblijft voor de huidige beplanting. De uitvoering van het project is reeds gestart.

Tijdens dit onderzoek zijn een aantal gewone dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*) waargenomen en zijn exemplaren van de beschermde vaatplant Brede wespenorchis (*Epipactis helleborine*) aangetroffen.

Ten aanzien van deze soorten was het destijds niet nodig om een ontheffing aan te vragen. Dit omdat geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen waren, binnen het plangebied geen essentieel foerageergebied en/of vliegroutes aanwezig waren en omdat voor de Brede wespenorchis een vrijstelling gold. Ook in 2011/2012 is het niet nodig om een ontheffing aan te vragen voor de reconstructie van de Mijlweg.

Een andere conclusie die nog steeds geldig is, is dat rekening gehouden dient te worden met het broedseizoen van vogels en dat de werkzaamheden daarom het beste uitgevoerd kunnen worden vóór of ná het broedseizoen: vóór eind februari of ná eind juli. Indien dit niet mogelijk is en de werkzaamheden tijdens het broedseizoen zullen plaatsvinden, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden na te gaan of er binnen het plangebied sprake is van broedgevallen.

Tekstvak 1: Verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet

Artikel 8 t/m 13 van de Flora- en faunawet:

Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse soort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behoren tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of uitheemse diersoort, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin of binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

3. Wettelijk kader Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (op de Huismuis, de Bruine rat en de Zwarte rat na), vogels, reptielen en amfibieën. Bij de vissen, ongewervelde dieren en planten zijn alleen die soorten beschermd die als zodanig zijn aangewezen.

De wet bevat een aantal verbodsbepalingen, waarvan vooral artikel 8 t/m 13 van belang zijn (tekstvak1). Deze verbodsbepalingen gelden overal in Nederland en ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden of activiteiten die uitgevoerd worden. In veel gevallen is het mogelijk om vrijstelling of ontheffing te verkrijgen voor het overtreden van een verbodsbepaling.

In geval van ruimtelijke ingrepen geldt voor een groot aantal algemene beschermde soorten een vrijstelling en is geen ontheffing nodig. Voor een andere groep geldt dat geen ontheffing nodig is als gewerkt wordt volgens een gedragscode. Deze code dient door een sector of ondernemer zelf opgesteld te worden en goedgekeurd te zijn door het Ministerie van EL&I. Tenslotte is er een groep soorten, bestaande uit soorten die op de Habitatrichtlijn bijlage IV staan en een aantal andere aangewezen soorten, waarvoor een ontheffing altijd nodig is (bijlage 1).

Uit de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet vloeit voort dat in geval van een voorgenomen ruimtelijke ingreep duidelijkheid moet worden verkregen over welke ontheffingsplichtige dier- en plantensoorten in en binnen de invloedssfeer van het onderzoeksgebied aanwezig kunnen zijn, wat de eventuele (significant) nadelige effecten van de geplande werkzaamheden op de aangetroffen soorten kunnen zijn en hoe hiermee omgegaan moet worden in het planproces en tijdens de uitvoeringsfase. Aan de hand van deze informatie dient per soort ontheffing aangevraagd te worden voor de verboden die overtreden (kunnen) worden.

4. Methode

Op 13 en 14 december 2011 hebben inventarisaties plaatsgevonden van diverse soortgroepen flora en fauna.

Vleermuizen

Op basis van gebiedskenmerken en bestaande eigen gegevens is het plangebied beoordeeld op de mogelijke waarde voor vleermuizen. Hierbij is specifiek gelet op de geschiktheid van het asielgebouw aan de Celsiusstraat 8 voor verblijfplaatsen van deze soortgroep. Andere bebouwing is niet beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen omdat de voorgenomen plannen qua bebouwing alleen betrekking hebben op het asiel. De werkzaamheden hebben geen invloed op de andere aanwezige bebouwing. Indien toch werkzaamheden aan andere bebouwing plaats gaat vinden, dienen deze gebouwen voorafgaand beoordeeld te worden op hun geschiktheid voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Naast geschiktheid van het dierenasiel is ook gekeken naar potentieel belangrijke vliegroutes en foerageergebied en is onderzoek gedaan naar de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen.

Vogels met een vaste verblijfplaats

Het ministerie van EL&I heeft een aantal vogelsoorten aangewezen als zijnde 'vogels met een vaste verblijfplaats' (bijlage 2). Deze verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd, inclusief hun functionele leefomgeving. Dit wil zeggen dat het leefgebied zodanig beschermd is dat bij ingrepen de betreffende soort zijn verblijfplaats zal moeten kunnen blijven gebruiken.

Het gebied is onderzocht op de aanwezigheid van nesten die jaarrond beschermd zijn. Ondermeer zijn alle potentieel geschikte bomen en gebouwen beoordeeld op vaste verblijfplaatsen van vogels. Dit wordt gedaan door te letten op sporen (braakballen, veren, uitwerpselen en dergelijke), nesten en aan de hand van geluid- en zichtwaarnemingen van de betreffende vogelsoorten. Tevens is gekeken of het gebied een significant onderdeel zou kunnen zijn van de functionele leefomgeving van een vogelsoort met een vaste verblijfplaats.

Vaatplanten

Daar waar ruimtelijke veranderingen (kunnen) plaatsvinden, is onderzoek gedaan naar het voorkomen van strikt beschermde vaatplanten en geschikt biotoop voor deze soorten. Daarnaast is gekeken of er soorten gemist kunnen zijn vanwege de late inventarisatieperiode.

Vissen

In de Wilhelminahaven is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde vissoorten. Dit onderzoek vond plaats met behulp van draagbare elektrische

visapparatuur. De gevangen vissen zijn verzameld in een kuip met water waarna ze ter plaatse gedetermineerd zijn. Daarna zijn alle vissen op de vanglocatie vrijgelaten.

Rivierrombout

Mogelijk komen larven van de libellensoort Rivierrombout (*Gomphus flavipes*) in en/of in de nabije omgeving van het plangebied voor. Larven van deze ongewervelde kunnen onder andere op de oevers van de Krabbegors en de Krabbepolder uitsluipen. Omdat geen werkzaamheden plaats zullen vinden aan de Oude Maas, de Dordtsche Kil en de watergangen Mallegat en Krabbegoul, zullen de voorgenomen plannen op deze locaties geen nadelige effecten voor de libellensoort met zich meebrengen.

De Wilhelminahaven is ongeschikt als biotoop voor deze larven omdat de bodem hier bedekt is met een laag slib. Larven van de Rivierrombout leven echter in zandige bodems of tussen andere fijne materialen op de bodem. Daarnaast kan gesteld worden dat het plangebied geen essentieel leefgebied voor deze soort vormt en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt als gevolg van de geplande werkzaamheden. Om deze redenen is er tijdens de veldbezoeken geen onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de Rivierrombout.

Overig

Naar overige soortgroepen is geen onderzoek gedaan. Voor strikt beschermde grondgebonden zoogdieren en strikt beschermde reptielen- en amfibieënsoorten geldt dat op basis van biotoopeisen en verspreidingsarealen op voorhand uitgesloten kan worden dat deze voorkomen binnen of in de nabije omgeving van het plangebied. Aanwezigheid van andere strikt beschermde ongewervelden dan de Rivierrombout kan op basis van biotoopeisen en verspreidingsarealen uitgesloten worden.

5. Resultaten

Vleermuizen

In de buurt van de Wilhelminahaven zijn een viertal dikke wilgen aangetroffen met nissen en/of holtes die mogelijk als verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen (figuur 3). Daarnaast bleek tijdens het onderzoek dat ook het asielgebouw geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook is uit eigen gegevens bekend dat de Meer-vleermuis (*Myotis dasycneme*) gebruikmaakt van de watergangen binnen het plangebied als foerageergebied en vliegroute.

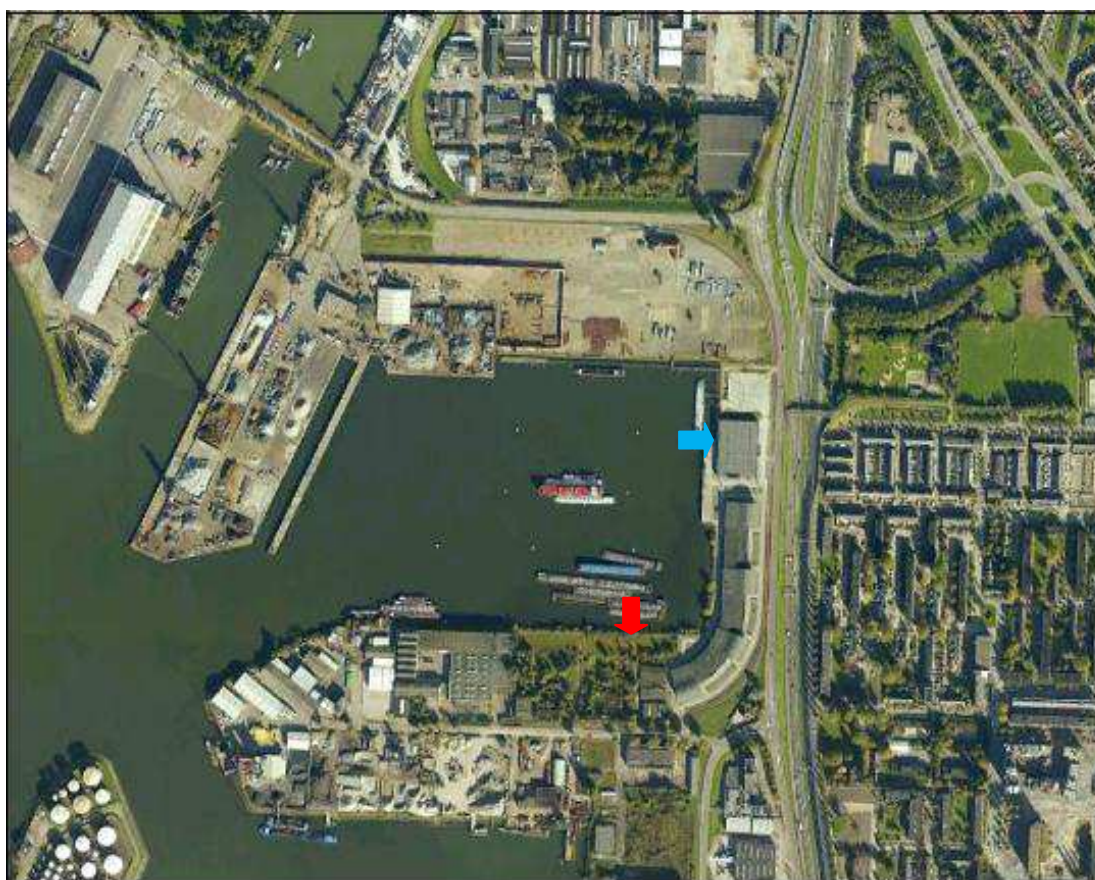
Figuur 3: Bomen met nissen en/of holtes

Vogels met een vaste verblijfplaats

Binnen het plangebied zijn drie wilgen aanwezig waarin zich een nest van de Zwarte kraai (*Corvus corone*) bevindt (figuur 4). Daarnaast is op het terrein van Rijkswaterstaat een boom aangetroffen met een spechtenholte. Tijdens het onderzoek zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen en zijn alleen exemplaren van algemeen voorkomende vogelsoorten gezien, zoals de Aalscholver (*Phalacrocorax carbo*), de Heggenmus (*Prunella modularis*), de Zilvermeeuw (*Larus argentatus*) en de Kramsvogel (*Turdus pilaris*).

Figuur 4: Bomen met een nest van de Zwarte kraai

Figuur 5: Groeiplaats Tongvaren (rood) en Wilde marjolein (blauw)

Vaatplanten

Tijdens de veldbezoeken zijn een vijftal exemplaren van de strikt beschermde vaatplant Tongvaren (*Asplenium scolopendrium*) waargenomen (figuur 5 en foto 3).

Foto 3: Tongvaren

Daarnaast is een exemplaar van de Wilde marjolein (*Origanum vulgare*) gevonden (figuur 5). De tongvarens groeien op het stenen talud van de Wilhelminahaven, de Wilde marjolein staat tegen de muur van het gebouw op de kade. Beide soorten worden vermeld in tabel 2 van de Flora- en faunawet.

De beschermde plant Grote kaardenbol (*Dipsacus fullonum*) is in grotere aantallen aangetroffen en staat vermeld in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Verder zijn alleen algemeen voorkomende soorten aangetroffen zoals Zacht vetkruid (*Sedum sexangulare*), Ronde ooievaarsbek (*Geranium rotundifolium*) en Kleine varkenskers (*Coronopus didymus*).

Mogelijk zijn soorten gemist vanwege de minder geschikte periode om onderzoek naar vaatplanten uit te voeren. Beschermde vaatplanten die mogelijk ook voorkomen binnen het plangebied zijn Gele helmblom (*Pseudofumaria lutea*), Lange ereprijs (*Veronica longifolia*) en Klein glaskruid (*Parietaria judaica*). Voor deze soorten is binnen het plangebied geschikt biotoop aanwezig. Alle drie de soorten worden vermeld in tabel 2 van de Flora- en faunawet.

Vissen

In de Wilhelminahaven zijn geen strikt beschermde vissoorten aangetroffen. Toch wordt op basis van gebiedskenmerken en biotoopeisen verwacht dat de beschermde Rivierdonderpad (*Cottus perifretum*) binnen het plangebied voorkomt: de basalten oeverbekleding vormt geschikt habitat. Onder andere door de schuilmogelijkheden tussen de blokken.

De Rivierdonderpad wordt vermeld in tabel 2 van de Flora- en faunawet en kan tijdens het vissen gemist zijn omdat de elektrische spanning te zwak is om tussen de basaltblokken door te dringen.

Aanwezigheid van andere beschermde vissoorten kan op basis van biotoopeisen en verspreidingsgegevens uitgesloten worden. Wel zijn tijdens het onderzoek in de Wilhelminahaven vier exemplaren van de algemeen voorkomende vissoort Blankvoorn (*Rutilus rutilus*) aangetroffen.

Overig

Tijdens het vissen zijn naast de blankvoorns ook algemeen voorkomende zoetwater-slakken gevangen: vier exemplaren van de Stompe moeraslak (*Viviparus viviparus*), één Posthoornslak (*Planorbarius corneus*) en drie exemplaren van de Ovale poelslak (*Radix ovata*).

6. Effecten, verplichtingen en aanbevelingen

Vleermuizen

Bij het uitvoeren van de voorgenomen plannen wordt het gebouw van het dierenasiel mogelijk (deels) gesloopt of vervangen. Hierbij kunnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw verstoord of vernietigd worden als gevolg van de plannen. Om deze reden dient, wanneer de plannen doorgezet worden, voorafgaand aan de sloop en andere werkzaamheden aan het gebouw aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd te worden om de aanwezigheid van verblijfplaatsen uit te kunnen sluiten dan wel vast te kunnen stellen.

Op het terrein zijn geen bomen met holten aanwezig. Voor de uitbreiding van het dierenasiel en het eventueel kappen van bomen op het terrein van het asiel, is het daarom niet nodig om een ontheffing aan te vragen. Indien de wilgen met holtes (figuur 3) gekapt moeten worden, is nader onderzoek noodzakelijk om de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen vast te stellen dan wel uit te sluiten.

Essentieel foerageergebied en belangrijke vliegroutes zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Foerageergebied en vliegroutes van de Meervleermuis worden niet aangetast als gevolg van de voorgenomen plannen.

Vogels

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. De kraaien-nesten in de wilgen (figuur 4) kunnen echter jaarrond beschermd zijn indien deze gebruikt worden door vogels met een vaste verblijfplaats. Wanneer de wilgen gekapt moeten worden, dient nader onderzoek uitgevoerd te worden om vast te stellen dan wel uit te sluiten of de nesten gebruikt worden door vogels met een vaste verblijfplaats. Voor alle vogelsoorten geldt dat rekening gehouden dient te worden met het broedseizoen. Binnen deze periode (globaal van 15 maart tot en met 15 juli), maar ook daarbuiten, mogen broedende vogels, hun nesten of jongen niet verstoord worden door werkzaamheden. Aanbevolen wordt om de werkzaamheden niet in de broedtijd van vogels uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is, moet door een deskundige vastgesteld worden dat op het moment van de werkzaamheden geen sprake is van broedgevallen.

Vaatplanten

Indien de Wilhelminahaven (gedeeltelijk) gedempt wordt, zullen de groeiplaatsen van de Tongvaren vernietigd worden. De plant staat vermeld in tabel 2 van de Flora- en faunawet. Om deze reden dient een ontheffing aangevraagd te worden, tenzij er een goedgekeurde gedragscode van toepassing is en/of er maatregelen genomen worden die een wezenlijke nadelige invloed op de soort voorkomen.

De gemeente Dordrecht beschikt over een goedgekeurde gedragscode* waarin de volgende voorzorgsmaatregelen genoemd worden die genomen dienen te worden wanneer juridisch zwaarder beschermde vaatplanten binnen het plangebied aanwezig zijn:

- Een deskundige markeert de groeiplaatsen van de plant in het veld. Vervolgens werkt u om deze groeiplaatsen heen zodat u aantasting van de groeiplaatsen voorkomt.
- Als dat niet gaat, voorkomt u nadelige effecten op de soort door de werkzaamheden volgens een werkprotocol uit te voeren en/of door zaden of planten onder begeleiding van een deskundige naar nabijgelegen geschikte groeiplaatsen te verplaatsen.

Bij het dempen van de Wilhelminahaven kan de groeiplaats van de Wilde marjolein ontzien worden door om de groeiplaats heen te werken. Voor de Tongvaren is het echter niet mogelijk om rond de groeiplaatsen heen te werken. Ten aanzien van beide soorten dient gewerkt te worden volgens de Gedragscode van de Gemeente Dordrecht en Zwijndrecht. Wanneer aantoonbaar volgens deze code gewerkt wordt, is het aanvragen van een ontheffing ten aanzien van Tongvaren en Wilde marjolein niet noodzakelijk. Om aan te kunnen tonen dat gewerkt wordt volgens de Gedragscode dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden waarin beschreven wordt op welke manier omgegaan dient te worden met de groeiplaats van deze soorten. Het NWC kan desgewenst zo'n protocol opstellen.

Omdat binnen het plangebied mogelijk ook exemplaren van de beschermde Gele helmblom, Lange ereprijs en Klein glaskruid aanwezig zijn, dient voorafgaand aan de werkzaamheden door een deskundige nagegaan te worden of deze vaatplanten aanwezig zijn. Indien deze soorten aangetroffen worden, dient net als bij de Tongvaren en Wilde marjolein volgens de Gedragscode van de gemeente Dordrecht gewerkt te worden.

Vissen

Indien de Wilhelminahaven gedempt wordt, dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van de Rivierdonderpad uitgevoerd te worden. Wanneer deze soort aangetroffen wordt, moet het dempen van de haven uitgevoerd worden volgens de Gedragscode van de gemeente Dordrecht. Dit houdt onder andere in dat de haven afgedamd wordt en het waterpeil verlaagd wordt zodat de aanwezige vissen afgevangen kunnen worden en op een geschikte locatie weer uitgezet kunnen worden. Daarnaast dienen deze werkzaamheden, indien mogelijk, niet plaats te vinden in de periode april tot en met juli.

* Gedragscode ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de Gemeente Dordrecht en de Gemeente Zwijndrecht van 1 maart 2010. Goedkeuringsbesluit van de Minister van LNV d.d. 13 juli 2010.

In deze periode zijn de vissen het meest kwetsbaar. Wanneer de werkzaamheden toch in deze periode moeten plaatsvinden, dienen strikte maatregelen genomen te worden om de nadelige effecten zoveel mogelijk te voorkomen en/of te verzachten.

Ten aanzien van andere vissoorten dient de zorgplicht in acht genomen te worden. Zo kan, voordat de werkzaamheden plaatsvinden, het water in beroering gebracht worden, zodat de vissen kans krijgen om te vluchten.

Beschermde gebieden

De voorgenomen plannen brengen geen nadelige effecten voor de nabij gelegen EHS-gebieden met zich mee. Dit omdat geen werkzaamheden aan de Oude Maas, de Dordtsche Kil en binnen of nabij het Landgoed Amstelwijck zullen plaatsvinden. Het derde EHS-gebied ligt buiten de invloedssfeer van het plangebied (figuur 2) en zal hierdoor niet aangetast worden als gevolg van de werkzaamheden.

Overig

Tenslotte geldt voor alle werkzaamheden en activiteiten de zorgplicht die in artikel 2 van de Flora- en faunawet voorgeschreven wordt. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor (alle) planten en dieren zoveel mogelijk vermeden moeten worden (voor zover redelijk). Dit kan bijvoorbeeld door een Egel die zich op het werkterrein bevindt te verplaatsen voordat gestart wordt met bepaalde werkzaamheden. Hiervoor is eerst een inspectie van het werkterrein nodig.

Referenties

Soons, P.J.A.;
Huber, M. en D. van
der Meijden,	1999-nu,	Flora- en Faunawet bewerking en toelichting. Band 1-5
Koninklijke Vermande, Den Haag
Normann, R.S,	2009,	Reconstructie van een deel van de Mijlweg in Dordrecht
en de Flora- en faunawet. Rapportnr. P09-075/W399,
NWC, Dordrecht

Bijlage 1: Tabellen soorten Flora- en faunawet

Tabel 1: Algemene soorten

Voor deze soorten geldt een vrijstelling. Er hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden, maar wel moet de zorgplicht worden nagekomen.

Zoogdieren

Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

Reptielen en amfibieën

Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>
Middelste groene kikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i>

Mieren

Behaarde bosmier	<i>Formica rufa</i>
Kale bosmier	<i>Formica polyctena</i>
Stronkmier	<i>Formica truncorum</i>
Zwartrugbosmier	<i>Formica pratensis</i>

Vervolg tabel 1: Algemene soorten

Slakken

Wijngaardslak	<i>Helix pomatia</i>
---------------	----------------------

Vaatplanten

Aardaker	<i>Lathyrus tuberosus</i>
Akkerklokje	<i>Campanula rapunculoides</i>
Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>
Breed klokje	<i>Campanula latifolia</i>
Gewone dotterbloem	<i>Caltha palustris</i> ssp. <i>palustris</i>
Gewone vogelmelk	<i>Ornithogalum umbellatum</i>
Grasklokje	<i>Campanula rotundifolia</i>
Grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>
Kleine maagdenpalm	<i>Vinca minor</i>
Knikkende vogelmelk	<i>Ornithogalum nutans</i>
Koningsvaren	<i>Osmunda regalis</i>
Slanke sleutelbloem	<i>Primula elatior</i>
Zwanenbloem	<i>Butomus umbellatus</i>

Tabel 2: Overige soorten

Als een goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteiten geldt een vrijstelling. Er hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden, maar de activiteiten moeten aantoonbaar worden uitgevoerd zoals in de gedragscode staat. Tevens geldt de zorgplicht.

Als niet gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode, maar wel maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen, hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden. Om zeker te weten of de mitigerende maatregelen voldoende zijn en er inderdaad geen ontheffing nodig is, kan een ontheffing aangevraagd worden om de maatregelen (goed) te laten keuren.

Als niet gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode en geen maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of rust- en verblijfplaats te garanderen, dient een ontheffing aangevraagd te worden. De aanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de vaste voortplantings-, rust- en/of verblijfplaats aangetast door de activiteiten?
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Zoogdieren

Damhert	<i>Cervus dama</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>

Reptielen en amfibieën

Alpenwatersalamander	<i>Mesotriton alpestris</i>
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>

Dagvlinders

Moerasparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>
Vals heideblauwtje	<i>Lycaeides idas</i>

Vissen

Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>
Meerval	<i>Silurus glanis</i>
Rivierdonderpad	<i>Cottus perifretum</i>

Vervolg tabel 2: Overige soorten

Vaatplanten

Aangebrande orchis	<i>Neottia ustulata</i>
Aapjesorchis	<i>Orchis simia</i>
Beenbreek	<i>Narthecium ossifragum</i>
Bergklokje	<i>Campanula rhomboidalis</i>
Bergnachtorchis	<i>Platanthera chlorantha</i>
Bijenorchis	<i>Ophrys apifera</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauwe zeedistel	<i>Eryngium maritimum</i>
Bleek bosvogeltje	<i>Cephalanthera damasonium</i>
Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Brede orchis	<i>Dactylorhiza majalis majalis</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>
Daslook	<i>Allium ursinum</i>
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>
Duitse gentiaan	<i>Gentianella germanica</i>
Franjegentiaan	<i>Gentianopsis ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>
Gele helmblom	<i>Pseudofumaria lutea</i>
Gevlekte orchis	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Groene nachtorchis	<i>Dactylorhiza viridis</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>
Grote keverorchis	<i>Neottia ovata</i>
Grote muggenorchis	<i>Gymnadenia conopsea</i>
Gulden sleutelbloem	<i>Primula veris</i>
Harlekijn	<i>Anacamptis morio</i>
Herfstschröforchis	<i>Spiranthes spiralis</i>
Herfsttijloos	<i>Colchicum autumnale</i>
Hondskruid	<i>Anacamptis pyramidalis</i>
Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>
Jeneverbes	<i>Juniperus communis</i>
Klein glaskruid	<i>Parietaria judaica</i>
Kleine keverorchis	<i>Neottia cordata</i>
Kleine zonnedaauw	<i>Drosera intermedia</i>
Klokjesgentiaan	<i>Gentiana pneumonanthe</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Koraalwortel	<i>Corallorrhiza trifida</i>
Kruisbladgentiaan	<i>Gentiana cruciata</i>
Lange ereprijs	<i>Veronica longifolia</i>
Lange zonnedaauw	<i>Drosera anglica</i>
Mannetjesorchis	<i>Orchis mascula</i>

Vervolg tabel 2: Overige soorten

Maretak	<i>Viscum album</i>
Moeraswespenorchis	<i>Epipactis palustris</i>
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Parnassia	<i>Parnassia palustris</i>
Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta sagittata</i>
Poppenorchis	<i>Orchis anthropophora</i>
Prachtklokje	<i>Campanula persicifolia</i>
Purperorchis	<i>Orchis purpurea</i>
Rapunzelklokje	<i>Campanula rapunculus</i>
Rechte driehoeksvaren	<i>Gymnocarpium robertianum</i>
Rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis praetermissa</i>
Ronde zonnedauw	<i>Drosera rotundifolia</i>
Rood bosvogeltje	<i>Cephalanthera rubra</i>
Ruig klokje	<i>Campanula trachelium</i>
Schubvaren	<i>Asplenium ceterach</i>
Slanke gentiaan	<i>Gentianella amarella</i>
Soldaatje	<i>Orchis militaris</i>
Spaanse ruiter	<i>Cirsium dissectum</i>
Spindotterbloem	<i>Caltha palustris araneosa</i>
Steenanjer	<i>Dianthus deltoides</i>
Steenbreekvaren	<i>Asplenium trichomanes</i>
Stengelloze sleutelbloem	<i>Primula vulgaris</i>
Stengelomvattend havikskruid	<i>Hieracium amplexicaule</i>
Stijf hardgras	<i>Catapodium rigidum</i>
Tongvaren	<i>Asplenium scolopendrium</i>
Valkruid	<i>Arnica montana</i>
Veenmosorchis	<i>Hammarbya paludosa</i>
Veldgentiaan	<i>Gentianella campestris</i>
Veldsalie	<i>Salvia pratensis</i>
Vleeskleurige orchis	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Vogelnestje	<i>Neottia nidus-avis</i>
Voorjaarsadonis	<i>Adonis vernalis</i>
Wantsenorchis	<i>Anacamptis coriophora</i>
Waterdrieblad	<i>Menyanthes trifoliata</i>
Weideklokje	<i>Campanula patula</i>
Welriekende nachtorchis	<i>Platanthera bifolia</i>
Wilde gagele	<i>Myrica gale</i>
Wilde kievitsbloem	<i>Fritillaria meleagris</i>
Wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>
Wit bosvogeltje	<i>Cephalanthera longifolia</i>
Witte muggenorchis	<i>Pseudorchis albida</i>

Vervolg tabel 2: Overige soorten

Zinkviooltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>
Zomerklokje	<i>Leucojum aestivum</i>
Zwartsteel	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>
<u>Kevers</u>	
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
<u>Kreeftachtigen</u>	
Rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

Soorten van Tabel 3: Soorten bijlage 1 AMvB/ bijlage IV HRL

Als maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen, hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden. Om zeker te weten of de mitigerende maatregelen voldoende zijn en er inderdaad geen ontheffing nodig is, kan een ontheffing aangevraagd worden om de maatregelen (goed) te laten keuren.

Als geen maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of rust- en verblijfplaats te garanderen, dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit artikel 2 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (soorten bijlage 1 AMvB) of uit de Habitatrichtlijn (soorten bijlage IV HRL).

Deze belangen zijn:

- *Bescherming van flora en fauna (b)*
- *Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)*
- *Dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten (e)*
- En alléén voor soorten van bijlage 1 AMvB:
- *Uitvoering werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j)*

De aanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de vaste voortplantings-, rust- en/of verblijfplaats aangetast door de activiteiten?
- Is er een wettelijk belang (belang b, d, e of j)?
- Is er een bevredigende oplossing?
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Soorten bijlage 1 AMvB:

Zoogdieren

Boommarter	<i>Martes martes</i>
Das	<i>Meles meles</i>
Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>
Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>

Reptielen en amfibieën

Adder	<i>Vipera berus</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>
Vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>

Vervolg tabel 3: Soorten bijlage 1 AMvB/ bijlage IV HRL

Vervolg soorten bijlage 1 AMvB:

Vissen

Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>
Bittervoorn	<i>Rhodeus amarus</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Rivierprik	<i>Lampetra fluviatilis</i>

Dagvlinders

Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>
Dwergblauwtje	<i>Cupido minimus</i>
Dwergdikkopje	<i>Thymelicus acteon</i>
Groot geaderd witje	<i>Aporia crataegi</i>
Grote ijsvogelvlinder	<i>Limenitis populi</i>
Heideblauwtje	<i>Plebeius argus</i>
Iepenpage	<i>Satyrium w-album</i>
Kalkgraslanddikkopje	<i>Spialia sertorius</i>
Keizersmantel	<i>Argynnis paphia</i>
Klaverblauwtje	<i>Polyommatus semiargus</i>
Purperstreepparelmoervlinder	<i>Brenthis ino</i>
Rode vuurvlinder	<i>Lycaena hippothoe</i>
Rouwmantel	<i>Nymphalis antiopa</i>
Tweekleurig hooibeestje	<i>Coenonympha arcania</i>
Veenbesparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>
Veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>
Veldparelmoervlinder	<i>Melitaea cinxia</i>
Woudparelmoervlinder	<i>Melitaea diamina</i>
Zilvervlek	<i>Bolaria euphrosyne</i>

Vaatplanten

Groot zeegras	<i>Zostera marina</i>
---------------	-----------------------

Soorten bijlage IV HRL:

Zoogdieren

Bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteinii</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>
Brandts vleermuis	<i>Myotis brandtii</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>

Vervolg tabel 3: Soorten bijlage 1 AMvB/ bijlage IV HRL

Vervolg soorten bijlage IV HRL:

Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>
Gewone baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>
Gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
Hamster	<i>Cricetus cricetus</i>
Hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>
Kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>
Lynx	<i>Lynx lynx</i> spp. lynx
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>
Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>
Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>
Otter	<i>Lutra lutra</i>
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Ruige (Nathusius') dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>
Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>
Wilde kat	<i>Felis silvestris</i>
Witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
Witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>

Reptielen en amfibieën

Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>
Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>
Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>
Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>
Poelkikker	<i>Pelophylax lessonae</i>
Rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>
Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i>
Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>

Vervolg tabel 3: Soorten bijlage 1 AMvB/ bijlage IV HRL

Vervolg soorten bijlage IV HRL:

Dagvlinders

Donker pimperlblauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>
Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Pimperlblauwtje	<i>Maculinea teleius</i>
Tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>
Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>

Libellen

Bronslibel	<i>Oxygastra curtusii</i>
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>
Noordse winterjuffer	<i>Sympecma paedisca</i>
Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>
Rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i>
Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>

Vissen

Houting	<i>Coregonus maraena</i>
Steur	<i>Acipenser sturio</i>

Vaatplanten

Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>
Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>

Kevers

Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
Heldenbok	<i>Cerambyx cerdo</i>
Juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>

Tweekleppigen

Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>
Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>

Bijlage 2: Vogels, ruimtelijke ingrepen en de Flora- en faunawet

Als maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen, hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden. Om zeker te weten of de mitigerende maatregelen voldoende zijn en er inderdaad geen ontheffing nodig is, kan een ontheffing aangevraagd worden om de maatregelen (goed) te laten keuren.

Als geen maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of rust- en verblijfplaats te garanderen, dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Deze belangen zijn:

- *Bescherming van flora en fauna (b)*
- *Veiligheid van het luchtverkeer (c)*
- *Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)*

De aanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de vaste voortplantings-, rust- en/of verblijfplaats aangetast door de activiteiten?
- Is er een wettelijk belang (belang b, c en d)?
- Is er een bevredigende oplossing?
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Bescherming van vogelnesten

Artikel 11 van de Flora- en faunawet luidt:

“Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren”.

Tijdens de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat er om of er sprake is van een broedgeval. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen (grootweg half maart-half juli) onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen en ook niet als maatregelen worden getroffen die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen.

Een (beperkt) aantal soorten bewoont het nest echter permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Verblijfplaatsen van deze vogelsoorten zijn *jaarrond* beschermd:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Voor de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Categorie 5-soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd; deze soorten zijn namelijk *wel* jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten die momenteel door het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I) wordt gehanteerd:

Nesten van de volgende soorten zijn jaarrond beschermd indien ze nog in functie zijn:

Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>
Ransuil	<i>Asio otus</i>
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>
Steenuil	<i>Athene noctua</i>
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>

Nesten van de volgende soorten zijn niet jaarrond beschermd (categorie 5), maar hiervan is inventarisatie wel gewenst:

Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>
Bosuil	<i>Strix aluco</i>
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>
Eider	<i>Somateria mollissima</i>
Ekster	<i>Pica pica</i>
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Glanskop	<i>Parus palustris</i>
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>
Groene specht	<i>Picus viridis</i>
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>
Hop	<i>Upupa epops</i>
Huiszwaluw	<i>Delichon urbica</i>
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>
Kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>
Kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>
Koolmees	<i>Parus major</i>
Kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>
Raaf	<i>Corvus corax</i>
Ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>
Torenavalk	<i>Falco tinnunculus</i>
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>
Zwarte mees	<i>Parus ater</i>
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>